[2024] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 175 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 581

ਰਾਜਸਥਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਬੀਕਾਨੇਰ,

ਆਪਣੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਰਾਹੀਂ

ਬਨਾਮ

ਡਾ. ਜ਼ਬਰ ਸਿੰਘ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 22278 ਆਫ 2011)

06 ਅਗਸਤ 2024

[ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨਉੱਲਾ,* ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 22278/2011 ਅਤੇ 22813/2011 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰੀਅਰ ਐਡਵਾਂਸਮੈਂਟ ਸਕੀਮ (ਸੀ.ਏ.ਐਸ.) ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਏਐਸ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (C) ਨੰ. 30963/2018 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਐਡ-ਹਾਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਕੀ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਸੀਨੀਅਰ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਐਡ-ਹਾਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ

ਉਦੈਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1962-ਰਾਜਸਥਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ) ਐਕਟ, 1974 - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 22278/2011 ਅਤੇ 22813/2011 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਮਨੋਨੀਤ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ (ਸੀਏਐਸ) ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਇਹ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1974 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ:

ਸਥਿਤੀ: ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੁੜ ਮਨੋਨੀਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ (ਸੀਏਐਸ) 'ਤੇ ਆਇਆ, ਤਾਂ (ਸੀਏਐਸ) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ

ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ - ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ (ਸੀਏਐਸ) ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 8 ਸਾਲ ਦੋ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾਪਣ ਹੋਵੇਗਾ - ਇਪਸੋ ਫੈਕਟੋ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ/ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ - ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ/ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 22.07.1988 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 24, 25]

ਉਦੈਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1962-ਰਾਜਸਥਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ) ਐਕਟ, 1974 - ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (C) ਨੰ. 30963/2018 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਡ-ਹਾਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਸੀਨੀਅਰ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਐਡ-ਹਾਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇ - ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ:

ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 20.09.1994 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਐਡ-ਹਾਕ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਸੀਨੀਅਰ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 22278/2011 ਅਤੇ 22813/2011 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ (ਸੀਏਐਸ) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ - ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗੜਿਆ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸੀਏਐਸ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਡ-ਹਾਕ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 30]

ਰਾਜਸਥਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਬੀਕਾਨੇਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਜ਼ਬਰ ਸਿੰਘ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਨਿਯੁਕਤੀ ਅੰਤਰ:

ਹੋਲਡ: "ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ/ਵਾਕੰਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਇੱਥੇ, ਪੁਨਰ-ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੈ - ਪੁਨਰ-ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੋਸਟ/ਸ਼੍ਰੇਣੀ/ਕੇਡਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪੋਸਟ/ਸ਼੍ਰੇਣੀ/ਕੇਡਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੂਲ ਅੰਤਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਨਿਯਮਿਤ ਪੋਸਟ/ਸ਼੍ਰੇਣੀ/ਕੇਡਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ/ਮੁੱਖ ਲਾਈਨ ਕੇਡਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਧੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 21]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਤਾਰਾ ਅਸ਼ਵਿਨ ਪਟੇਲ (2016) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 717-ਅਧਾਰਤ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਿਲਾਪ ਚੰਦ ਜੈਨ [2013] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 472: (2013) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 562; ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦ ਅਗਰਵਾਲ [ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 10.03.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ/ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.469/2007] - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ।

ਉਦੈਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1962; ਰਾਜਸਥਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ) ਐਕਟ, 1974

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ।

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ; ਪੁਨਰ-ਨਿਯੁਕਤੀ; ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ; ਐਡ-ਹਾਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ; ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ; ਲੈਕਚਰਾਰ; ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ; ਕਰੀਅਰ ਐਡਵਾਂਸਮੈਂਟ ਸਕੀਮ; ਕਰੀਅਰ ਐਡਵਾਂਸਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕ; ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ; ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.8509

20.01.2011 ਦੇ ਡੀ.ਬੀ. ਵਿੱਚ ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2002 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 382

2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8510 ਅਤੇ 8491 ਦੇ ਨਾਲ

ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀ

ਪੁਨੀਤ ਜੈਨ, ਕ੍ਰਿਸਟੀ ਜੈਨ, ਮਾਨ ਅਰੋੜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਜੈਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਮਨੂ ਮ੍ਰਿਦੁਲ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਰਾਵਤ, ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਬਾਂਕੇ ਬਿਹਾਰੀ, ਪੰਕਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨਲ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਨਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ, ਕਾਰਤੀਕੇਯ ਗੌਤਮ, ਰਾਮ ਨਿਵਾਸ, ਨਿਖਿਲ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਜੈਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮੋਹਲਾ, ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਘੋਸ਼, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਅਹਿਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨਉੱਲਾ, ਜੇ. , ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ।

2. ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

3. ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ)[1] ਨੰ.22278/2011 ਅਤੇ 22813/2011 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ 20.01.2011 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੁਆਰਾ ਡੀ.ਬੀ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ.382/2002 ਅਤੇ 470/2002 ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰ.30963/2018 ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ 04.05.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਡੀ.ਬੀ. ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪੀਲ ਰਿਟ ਨੰ.714/2018 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

<u>ਸੰਖੇਪ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਝਾਤ</u>:

4. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ 20.01.2011 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲਾ ਪਿਛੋਕੜ, ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (C) ਨੰ.22278/2011 ਤੋਂ ਉਭਰਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ।

5. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.1 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 300-600 ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ, ਸਾਬਕਾ ਉਦੈਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸੁਖਾਡੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਬੀਕਾਨੇਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 07.09.1977 ਨੂੰ, ਉਦੈਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ 02.07.1974 ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ "ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਲੈਕਚਰਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

---

1 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'SLP(C)' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਲਈ ਮੰਨਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

6. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 22.07.1988 ਦੀ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ 01.01.1986 ਤੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰੀਅਰ ਐਡਵਾਂਸਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨੂੰ 3000-5000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ।
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਬੀਕਾਨੇਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) - ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ 300-600 ਰੁਪਏ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 07.09.1977 ਨੂੰ, ਉਦੈਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ 02.07.1974 ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ "ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਲੈਕਚਰਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਲਈ ਮੰਨਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

6. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 22.07.1988 ਦੀ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ 01.01.1986 ਤੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰੀਅਰ ਐਡਵਾਂਸਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨੂੰ 3000-5000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੋਵੇ।

7. ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ (ਸੀਏਐਸ) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਨੇ 24.11.1988 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ UGC ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ/ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

2 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਹਾਈ ਕੋਰਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ, ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ/ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਦਰਜੇ ਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 24.11.1988 ਦੇ ਬੋਰਡ ਮਤੇ ਦੀ 28.01.1989 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 04/06.05.1989 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ 01.01.1973 ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 22.11.1990 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਲਈ (ਸੀਏਐਸ) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੋਰਡ ਦੇ 24.11.1988 ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ 24.11.1988 ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥ ਇਹ ਰਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੋਰਡ ਨੇ 29.07.1991 ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ SSC ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (Gr.2A) ਵਿਭਾਗ, ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ (AP) ਨੇ 27.03.1991 ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ 24.11.1988 ਦੇ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ/ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ (ਸੀਏਐਸ) ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ SSC ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ (ਸੀਏਐਸ) ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ (ਕਾਰਵਾਈਆਂ) 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ(ਫੈਸਲਿਆਂ) ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ(ਆਂ) ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀਆਂ:

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਵਜੋਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ(ਵਾਂ) ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐਕਸ-ਕਾਡਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਹੀ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲੈਕਚਰਾਰ/ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਗ੍ਰੇਡ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਨਖਾਹ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ (ਸੀਏਐਸ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ (ਸੀਏਐਸ) ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਂਡ ਅਫਸਰਜ਼ (ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ) ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1974 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ix) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਅਧਿਆਪਕ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਤੇ 1974 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, (ਸੀਏਐਸ) ਦੀ ਰਾਹਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੇ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਬੇਨਤੀਆਂ:

12. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ "ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ" 1974 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਦੈਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(j) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਨ ਅਤੇ 27.11.1990 ਨੂੰ UGC ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਲੈਕਚਰਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ (ਸੀਏਐਸ) ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।

---

3 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'UGC' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'CAS' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

6 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

7 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਬੋਰਡ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

13. ਜਦੋਂ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ (ਸੀਏਐਸ) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਭ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ (ਸੀਏਐਸ) ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੇਲੋੜਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

<u>ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ</u>:

14. ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 20.01.2011 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ/ਤਤਕਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਦੇ (ਸੀਏਐਸ) ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

15. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 25.04.1985 ਦੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 9555/1984 ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (C) ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ, "ਕੇਡਰਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਫੀਡਰ ਸਰੋਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ" ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ "ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕੇਡਰ ਹਨ।" ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ UGC ਦੁਆਰਾ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵੱਖਰੇ ਕੇਡਰ ਬਣਾਉਣਗੇ" ਅਤੇ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ"।

16. ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ (ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ) ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਉਹੀ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22.07.1988 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ (ਸੀਏਐਸ) ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ।

ਹਰੇਕ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ 3000-5000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੋਰਡ ਨੇ 24.11.1988 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ UGC ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯਮਤ/ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ/ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ 28.01.1989 ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 04/06.05.1989 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ 01.01.1973 ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੋਰਡ ਨੇ 08.08.1990 ਦੇ ਮਤੇ ਨੰਬਰ 245 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਲਈ (ਸੀਏਐਸ) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 22.11.1990 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ 24.11.1988 ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

17. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੋਰਡ ਨੇ 29.07.1991 ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ/ਲੈਕਚਰਾਰ ਨੂੰ SSC ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ SSC ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਦੇ 27.05.1992 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ 29.07.1991 ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ/ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ (ਸੀਏਐਸ) ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ/ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ SSC ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ (ਕਾਰਵਾਈਆਂ) 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

---

8 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'SSC' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

18. ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਇਹਨਾਂ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦੈਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(j) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਾਹਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵੀ (ਸੀਏਐਸ) ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 8 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਰਾਈਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਿੱਧੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਦਰਜਾ ਦੇਣਗੇ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਸਰਚ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿਸਰਚ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੇ ਸੋਧ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਫਿਰ ਰਾਜ ਲਈ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੀ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 9555/1984 ਅਤੇ 25.04.1985 ਦੇ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕੇਡਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

20. ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੂਜੀਸੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ/ਸੋਧੇ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, (ਸੀਏਐਸ) ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। (ਸੀਏਐਸ) ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉੱਚ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਪਨ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ, ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰ-ਅਧੀਨ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਸੀ।

---

9 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1974 ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ/ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਪੇ-ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਨੀਤੀ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, (ਸੀਏਐਸ) ਨੇ ਖੁਦ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਏਐਸ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨੂੰ 3000-5000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

21. ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਰੁਕ ਕੇ, "ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ/ਵਾਕੰਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਥੇ, ਪੁਨਰ-ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਪੁਨਰ-ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੋਸਟ/ਸ਼੍ਰੇਣੀ/ਕੇਡਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪੋਸਟ/ਸ਼੍ਰੇਣੀ/ਕੇਡਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੂਲ ਅੰਤਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਨਿਯਮਿਤ ਪੋਸਟ/ਸ਼੍ਰੇਣੀ/ਕੇਡਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ/ਮੁੱਖ ਲਾਈਨ ਕੇਡਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 25.04.1985 (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵੱਖਰੇ ਕੇਡਰ ਬਣਨਗੀਆਂ।

22. ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਹ ਅਹੁਦਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਕੇਡਰ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦਾ ਕਾਡਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਡਰਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਕਾਡਰ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਡਰ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ਸੀਏਐਸ) ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, (ਸੀਏਐਸ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜੇਕਰ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਲਾਭ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪਾਰ ਦੋਵਾਂ ਕਾਡਰਾਂ ਤੱਕ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

23. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜ-ਨਿਯੁਕਤ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ (ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਬਨਾਮ ਤਾਰਾ ਅਸ਼ਵਿਨ ਪਟੇਲ, (2016) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 717 ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

'9. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ 25-10-1977 ਅਤੇ 27-2-1989 ਦੇ ਦੋ ਮਤਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਪਾਠ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਰੀਅਰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਡੈਮੋਨਸਟ੍ਰੇਟਰ/ਟਿਊਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਭਾਵ 1-7-1975 ਤੋਂ 25-10-1977 ਤੱਕ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਤਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਉਹ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਸਲ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ 1-7-1975 ਤੋਂ 25-10-1977 ਤੱਕ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਡੀਮਡ ਸਟੇਟਸ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਡੀਮਡ ਸਟੇਟਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)

24. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੁੜ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਗੱਲ (ਸੀਏਐਸ) ਦੀ ਆਈ, ਤਾਂ (ਸੀਏਐਸ) ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ (ਸੀਏਐਸ) ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। 8 ਸਾਲ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (ਸੀਏਐਸ) ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾਏ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਇੱਕੋ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋ ਕਾਡਰ ਰੱਖਣ/ਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੁੜ-ਨਿਯੁਕਤ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾਪਣ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕਾਡਰ ਰਹਿਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਪਸੋ ਫੈਕਟੋ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ/ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।

25. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ/ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 22.07.1988 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

26. ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ ਕਾਡਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

27. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇਰ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ/ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਨੂੰ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ/ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

28. ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (C) Nos.22278/2011 ਅਤੇ 22813/2011 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

29. ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (C) No.30963/2018 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 04.05.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 30.11.2018 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (C) No.22813/2011 ਨਾਲ ਟੈਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 9, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਡ-ਹਾਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਸੀਨੀਅਰ ਪੇ-ਸਕੇਲ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਐਡ-ਹਾਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਿਲਾਪ ਚੰਦ ਜੈਨ, (2013) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 562 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਲਾਪ ਚੰਦ ਜੈਨ (ਉਪਰਾ) ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 469/2007 ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ 10.03.2011 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦ ਅਗਰਵਾਲ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾ. ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦ ਅਗਰਵਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2124-2125/2011 ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 14.09.2011 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਮਿਲਾਪ ਚੰਦ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

30. ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 20.09.1994 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਡ-ਹਾਕ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਸੀਨੀਅਰ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ (ਸੀਏਐਸ) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਛੱਡੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗੜਿਆ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸੀਏਐਸ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਗਿਣਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਡ-ਹਾਕ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

31. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ/ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ (ਤਾਰੀਖਾਂ) ਤੋਂ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗਿਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਸੀਏਐਸ) ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ/ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

32. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ" ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

33. ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।
ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ

---

10. ਸਾਡੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ SLP (C) ਨੰ. 22278/2011 ਅਤੇ 22813/2011 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਬਾਰੇ।
11. SLP(C) ਨੰ. 30963/2018 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ